

П Р И К М Е Т Н И К

Мета уроку:

- повторити інформацію про прикметник як частину мови;
- формувати вміння відрізняти прикметник від інших частин мови; правильно визначати морфологічні ознаки, синтаксичну роль; удосконалювати навички правильного й доречного використання прикметників в усному та писемному мовленні;
- виховувати любов до рідної землі.

АКТУАЛІЗАЦІЯ ЗНАНЬ

- ▶ Прикметник, ти який і чий?
- ▶ Я - рідний, синій та малий,
- ▶ Я- голубий, веселий, шумний,
- ▶ Важкий, дотепний та розумний,
- ▶ Катрусин, батьків, Танін, кішчин
- ▶ Брудний, охайний та розкішний.
- ▶
- ▶ Що цікавого у цьому вірші ви помітили ?
- ▶ Скажіть, ви зрозуміли про що йде річ ?
- ▶ Чому? Не має у вірші іменників.
- ▶ Про яку частину мови розповідається ?

У кожного свої прикмети є,

І їх **Прикметник**

нам назве,

Бо тільки він сказати

може всім,

Високий чи низький цей дім,

Що птах літає в синіх

ясних небесах,

І падолист гуляє тихий

по лісах.

Цей пан **Прикметник**

всі прикмети знає.

От запитай його

яке? яка? який?

На всі питання

відповіді має,

Про всі ознаки

всім розповідає.

Очікувані результати:

На цьому уроці я дізнаюся...

На уроці я вивчу...

На уроці мене чекає...

Від уроку очікую...

► Знайдіть слова, які відповідають на питання ЯКИЙ, ЯКА, ЯКЕ, ЯКІ, ЧИЯ ?

*Сонце на небі і зоряна ніч солов'їна,
Мамина пісня і мамина тиха сльозина,
Батькове слово і врода небесна калини,
Слово молитви і лагідний усміх дитини -*

Чи знаєш ти ...

що назва *прикметник*
вперше з'явилася в підручнику
Я. Головацького
«Граматика руского языка»
(Львів, 1849 рік).
Отже, цій частині мові 168 років.

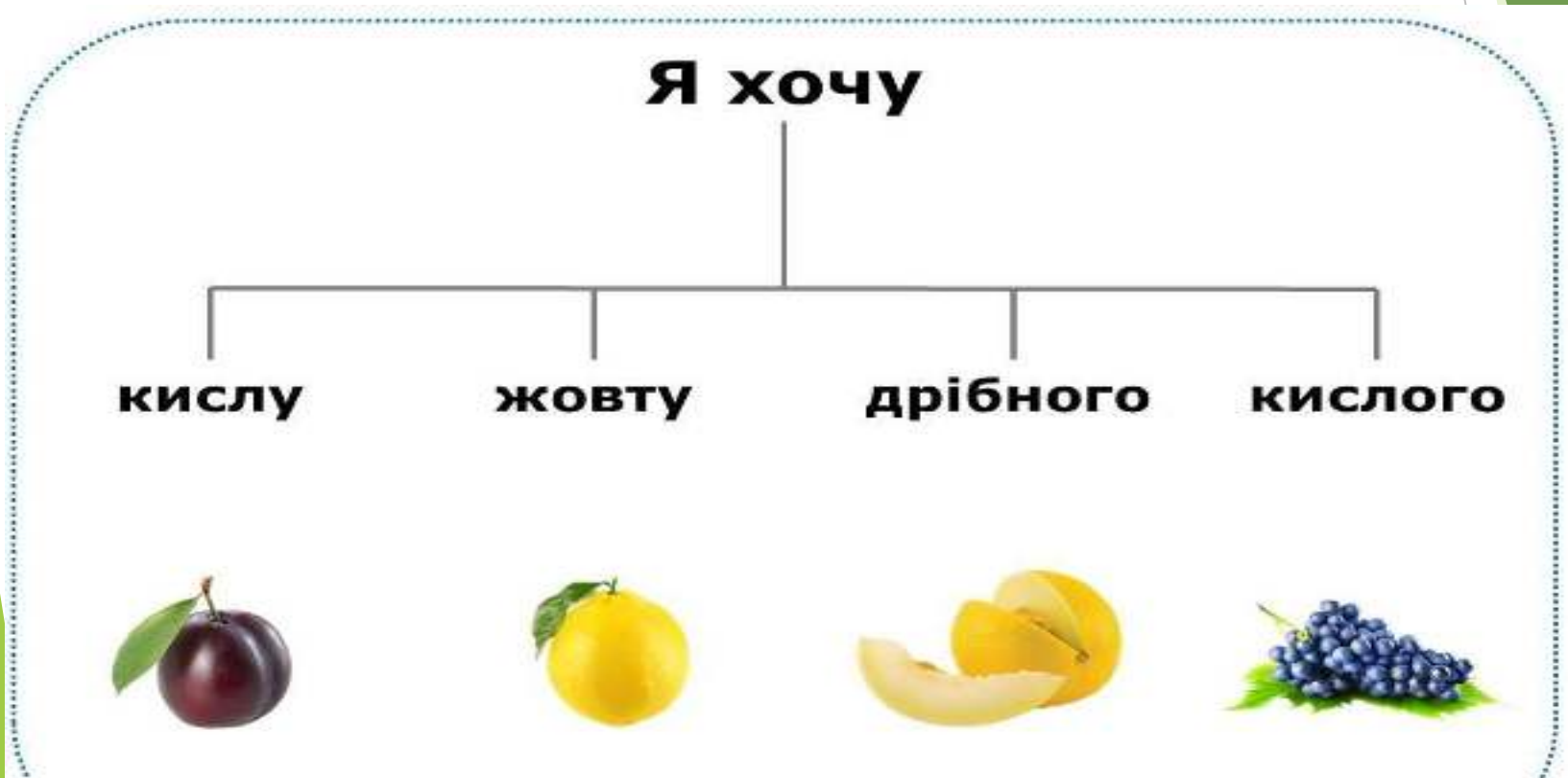

Чи знаєш ти ...

1. С. 160 (опрацювати правило).
2. Вправа 323 с.161 (розсортувати подані прикметники у дві колонки).
3. С. 161 (опрацювати правило).
4. Вправа 325 с.161 (розсортувати прикметники у три колонки).

ПРИКМЕТНИК - це повнозначна (самостійна)
змінна частина мови, що виражає ознаку
або властивість предмета і відповідає на питання
який? (яка? яке? які?), чий?
(чия? чиє? чиї?)

Наприклад:

ЗНАЧЕННЯ ПРИКМЕТНИКА в нашій мові

- Прочитайте текст без прикметників і зробіть висновок
- Ліс стоїть сумний і мовчазний. Повільно кружляє в повітрі жовтогарячий листок стрункої берези. Тонкі осички сумовито риплять на лісній галявині. Навкруги трухлявого пня скупчилися маленькі опеньки. Горобина обвисла червоними розкішними гронами. Листя старої липи з гострими почорнілими зубчиками здається вкритим тендітним оксамитом.

Прикметники можуть означати:

КОЛІР

ФОРМУ

СМАК

МАТЕРІАЛ

РОЗМІР

ВАГУ

**ПРИНА-
ЛЕЖНІСТЬ**

Завдання:

Розподіли прикметники

солодкий

кислий

смугастий

жовтий

цитрусовий

Зауважте !

- ▶ Ознаку предмета, крім прикметника, можуть передавати й інші частини мови :
- ▶ **Дієприкметник** - підбілена хата.
- ▶ **Дієслово** - біліє навколо.
- ▶ **Іменник** - білизна снігу.
- ▶ **Прислівник** - узимку в лісі біло.
- ▶ **Порядковий числівник** - сьомий клас.

Завдання: ОПИШИ МАЛЮНКИ ПРИКМЕТНИКАМИ

Опишіть нашу рідну землю за допомогою прикметників, вставляючи замість крапок слова-помічники

- ▶ Україна - моя ... земля.
- ▶ ... й ... ця земля весною.
- ▶ ... й ... восени.
- ▶ ... й ... взимку.
- ▶ ... й ... в ... дні.

Слова-помічники: щедра й
різнобарвна, рідна, красива й
уквітчана, солодка й пахуча,
сувора й засніжена, літні.

САМОПЕРЕВІРКА

- ▶ Україна - моя **рідна** земля.
- ▶ **Красива й уквітчана**
ця земля весною.
- ▶ **Щедра й різнобарвна** восени.
- ▶ **Сувора й засніжена** взимку.
- ▶ **Солодка й пахуча** в літні дні.

ПІДСУМОК

Прикметник як частина мови

Загальне значення	На які питання відповідає	Морфологічні ознаки		Синтаксична роль
		постійні	непостійні	
Ознака предмета (колір, смак, просторові й часові ознаки, належність когось, зовнішні та внутрішні прикмети людей і тварин)	я к и й? ч и й? я к а? ч и я? я к е? ч и є? я к і? ч и ї?	Розряд (якісні, відносні, присвійні), ступінь порівняння та форма (коротка й повна)	Рід (в однині), число, відмінок	Означення, присудок

“Закінчи речення”

На сьогоднішньому уроці я...

Найважче мені було...

Мені найбільше сподобалося...

Я б хотів (ла)...

Домашнє завдання

- ▶ Вивчити правила с.160-161
- ▶ Вправа 326 с.161 (переписати, визначити прикметники, надписати форму прикметника).

Фото усієї виконаної роботи надсилай у Нитай на перевірку

Або на пошту cucerochka@bigmir.net

Бажаю успіхів!

